

Dosarul nr. 3ra-862/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Liudmila Holevițcaia)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Lidia Bulgac, Grigore Dașchevici, Silvia Gîrbu)

ÎNCHEIERE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea cu răspundere limitată „Gura Văii”, reprezentată de avocatul Nicolae Ciolacu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Gura Văii” împotriva Inspecției de Stat în Construcții (succedată în drepturi și obligații de Agenția pentru Supraveghere Tehnică) cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Gura Văii”, reprezentată de avocatul Nicolae Ciolacu, și a fost menținută hotărârea din 01 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care acțiunea depusă de societatea cu răspundere limitată „Gura Văii” a fost respinsă,

constată:

La 01 iulie 2016, societatea cu răspundere limitată „Gura Văii” (denumirea prescurtată SRL „Gura Văii”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției de Stat în Construcții (denumirea prescurtată ISC) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, execută lucrările de construcție a casei de locuit individuale din str.XXXXX.

La 28 martie 2016, la obiect a fost efectuat controlul executării lucrărilor de construcție, în cadrul căreia dirigintei de șantier i-au fost solicitate un șir de acte. Dirigintele de șantier a solicitat să-i fie acordat timp pentru a prezenta actele solicitate, motivând că unele din aceste acte se păstrează la sediul societății. Însă, inspectorii fără a-i acorda termenul solicitat au întocmit prescripția seria ISC nr.002156 din 28 martie 2018, prin care au stabilit o serie de neajunsuri, neprezentarea unor acte, inclusiv neprezentarea autorizației de construcție și s-a dispus sistarea tuturor lucrărilor de construcție până la înlăturarea neajunsurilor.

Reclamanta a invocat că, a două zi după emiterea prescripției, a prezentat Inspecției de Stat în Construcții actele solicitate, inclusiv autorizația de construcție.

Totodată, a informat că peretele zidit din piatră tăiată din rocă a fost demolat și va fi înlocuit cu materialele indicate în proiect.

Astfel, în legătură cu faptul că a prezentat Inspecției de Stat în Construcții toate actele solicitate, iar neconformitatea stabilită a fost înlăturată, a solicitat anularea prescripției de sistare a lucrărilor de construcție, însă, aceasta nu a fost anulată. Respectiv, la 26 aprilie 2016, a depus cerere prealabilă, înregistrată cu nr. 1593, prin care a solicitat anularea prescripției. Iar prin răspunsul cu nr.1153/1-5 din 24 aprilie 2016, recepționat la 30 mai 2016, cererea prealabilă a fost respinsă, motivându-se că o serie de neconformități depistate și indicate în prescripția nr. 002156 nu au fost înlăturate și din acest motiv nu este temei de anulare a prescripției.

Reclamanta a considerat prescripția enunțată ca fiind ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite. Or, inspectorul care este responsabil de control poate dispune sistarea lucrărilor de construcție numai în cazul când lucrările de construcție sunt executate cu abateri de la documentația de proiect sau a cerințelor normative în vigoare.

SRL „Gura Văii” a solicitat anularea prescripției Inspecției de Stat în Construcții nr. 002156 din 28 martie 2016 privind sistarea lucrărilor de construcție la casa de locuit particulară din str. Spartacus, 24 „A”, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din hotărârea din 01 septembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 80, 92-94 recto-verso), acțiunea depusă de SRL „Gura Văii” a fost respinsă ca nefondată.

Pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel, SRL „Gura Văii”, reprezentată de avocatul Nicolae Ciolacu, a depus cerere privind înlocuirea Inspecției de Stat în Construcții cu succesorul său în drepturi și obligații procedurale Agenția pentru Supraveghere Tehnică (f.d. 136).

Prin decizia din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 144, 145-151), apelul declarat de SRL „Gura Văii”, reprezentată de avocatul Nicolae Ciolacu, a fost respins și menținută hotărârea din 01 septembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile art. 3, art. 14-17, art. 24, art. 25 alin. (1) lit. a) și 26 din Legea contenciosului administrativ; pct.4, pct.27 din Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții, p. 10 lit. q) din Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996; art. 31 alin. (1) din Legea nr.721-XIII din 02 februarie 1996 cu privire la calitatea în construcții; și art. 21 din Legea nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de Stat asupra Activității de Întreprinzător.

În consolidarea soluțiilor sale, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, și Curtea de Apel Chișinău au reținut că, în urma efectuării controlului obiectului unde SRL „Gura Văii” executa lucrările de construcție au fost depistate mai multe nereguli, și anume: nu s-au convocat factorii de decizie care trebuie să participe la verificarea lucrărilor de construcție ajunse în anumite faze determinante; nu s-a prezentat actul de trasare în natură a axelor clădirii; nu s-au prezentat normele compoziționale la prepararea mortarului în condițiile de șantier; lipsesc încercările de laborator asupra betonului utilizat în opera; zidăria s-a executat cu abateri de la documentația de proiect.

Astfel, s-a ajuns la concluzia că, în speță, ingerința în activitatea reclamantului SRL „Gura Văii” a survenit ca sancțiune pentru încălcarea lucrărilor în construcție și urmărea un scop legitim – protejarea intereselor persoanelor terțe – vecinilor. Respectiv, actul administrativ contestat are drept scop prevenirea sau limitarea

situațiilor ce pot apărea în construcții și care pot pune în primejdie sau afecta viața și sănătatea oamenilor, mediul înconjurător sau pot cauza pierderi materiale unei persoane sau societății, iar măsurile impuse prin prescripția contestată nu sunt disproporționate în raport cu scopul legitim urmărit.

La 18 mai 2018, SRL „Gura Văii”, reprezentată de avocatul Nicolae Ciolacu, a declarat recurs împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat neaplicarea unei legi care trebuia să fie aplicată, interpretarea în mod eronat a legii și aprecierea arbitrară a probelor.

În acest sens, recurenta a menționat că faptele constatate de instanța de apel sunt neîntemeiate și contrare legii, or, controlul efectuat de către colaboratorii ISC a fost efectuat contrar procedurilor stabilite atât prin Regulamentul privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 (anexa nr. 1) și anume a pct. 18, 19, 23-26, 28-31, cât și prin Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (în redacția existentă la 28 martie 2016) și anume art. 19, 20, 21, 24, 25, 28 și 29.

Astfel, a opinat că deoarece la efectuarea controlului nu au fost respectate procedurile stabilite de actele normative precitate, cu privire la inițierea și efectuarea controlului, speța cade sub incidența temeiului prevăzut la art. 26 lit. c) din Legea contenciosului administrativ, adică cu încălcarea procedurii stabilite.

Dealtfel, în speță nu a fost contestată competența Inspecției de Stat în Construcții de a efectua controale și de a emite prescripții, ci a fost contestată legalitatea prescripției pe motiv că a fost emisă de persoane care nu au avut competența stabilită pentru a efectua astfel de controale. Or, la efectuarea controlului nu a fost prezentată legitimația inspectorului și nu s-a înmânat delegația de control.

Subsecvent, recurenta a indicat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt în discrepanță cu prevederile hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 30 octombrie 2009.

SRL „Gura Văii”, reprezentată de avocatul Nicolae Ciolacu a solicitat casarea deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 01 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea depusă de SRL „Gura Văii” și anulată ca fiind ilegală prescripția seria ISC nr. 002156 din 28 martie 2016.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, acesta este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
 - a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
 - b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
 - c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
 - d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, instanța de recurs atestă că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când i-a fost comunicată SRL „Gura Văii” și reprezentantului acesteia, avocatului Nicolae Ciolacu, decizia Curții de Apel Chișinău, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului acestora de a ataca hotărârea judecătorească.

În debut, completul de admisibilitate notează faptul că, prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 01 noiembrie 2017 a fost creată, Agenția pentru Supraveghere Tehnică din subordinea Ministerului Economiei și Infrastructurii. Această instituție a fost creată în urma fuziunii (contopirea) Inspectoratului Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase, Inspecției de Stat în Construcții cu inspecțiile teritoriale, ambele din subordinea Ministerului Economiei și Infrastructurii, Inspectoratului de Stat pentru

Supravegherea Geodezică, Tehnică și Regim din subordinea Agenției Relații Funciare și Cadastru.

Conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 886 din 01 noiembrie 2017, Agenția pentru Supraveghere Tehnică este succesor de drepturi și obligații al Inspectoratului Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase, Inspecției de Stat în Construcții, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și Regim.

În această ordine de idei, completul de admisibilitate deduce că, în speță, deși SRL „Gura Văii” și-a înaintat revendicările față de Inspecția de Stat în Construcții, totuși calitatea procesuală de pârât, și respectiv intimat în procedura de recurs, o are Agenția pentru Supraveghere Tehnică, deoarece în temeiul pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 886 din 01 noiembrie 2017, aceasta este succesor de drepturi și obligații a Inspecției de Stat în Construcții.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, analizând cuprinsul cererii de recurs depusă SRL „Gura Văii” și reprezentantului acesteia, avocatului Nicolae Ciolacu, completul de admisibilitate constată că argumentele invocate în recurs, în esența lor, sunt similare criticilor aduse în fața instanței de apel (f.d. 104-112).

Respectiv, se denotă faptul că temeiurile invocate în recurs *de facto* sunt niște circumstanțe reiterate, care au fost supuse examinării în ordine de apel. În acest sens, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii. Or, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs este determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece SRL „Gura Văii” și reprezentantul acesteia, avocatul Nicolae Ciolacu, nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de

recurs reține că recursul declarat de Consiliul orășenesc Codru, reprezentat de Vitalie Roșca, nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce SRL „Gura Văii” a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Gura Văii” și reprezentantul acesteia, avocatul Nicolae Ciolacu, împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Gura Văii”, reprezentată de avocatul Nicolae Ciolacu, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Gura Văii” împotriva Inspecției de Stat în Construcții (succedată în drepturi și obligații de Agenția pentru Supraveghere Tehnică) cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, și hotărârii din 01 septembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Svetlana Filincova